

Số: /TTr-BCT

Hà Nội, ngày tháng năm 2017

DỰ THẢO

TỜ TRÌNH CHÍNH PHỦ

Về việc ban hành Nghị định của Chính phủ sửa đổi, bổ sung, bãi bỏ một số điều của các Nghị định quy định xử phạt vi phạm liên quan đến hoạt động bán hàng đa cấp

Kính gửi: Chính phủ

Thực hiện Chương trình công tác năm 2017 của Chính phủ, Bộ Công Thương đã chủ trì, phối hợp với cơ quan, tổ chức có liên quan nghiên cứu, xây dựng dự thảo Nghị định sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 71/2014/NĐ-CP quy định chi tiết Luật Cạnh tranh về xử lý vi phạm pháp luật trong lĩnh vực cạnh tranh. Đến nay, dự thảo Nghị định đã hoàn thiện. Bộ Công Thương xin trình Chính phủ dự thảo Nghị định như sau:

I. SỰ CẦN THIẾT BAN HÀNH NGHỊ ĐỊNH

Ngày ... tháng ... năm 2017, Thủ tướng Chính phủ đã ký ban hành Nghị định số .../2017/NĐ-CP về quản lý hoạt động kinh doanh theo phương thức đa cấp (thay thế Nghị định số 42/2014/NĐ-CP) với nhiều thay đổi liên quan đến hành vi bị cấm trong hoạt động bán hàng đa cấp, về nghĩa vụ và trách nhiệm của doanh nghiệp bán hàng đa cấp cũng như người tham gia bán hàng đa cấp.

Những thay đổi trong quy định về nội dung tại Nghị định .../2017/NĐ-CP làm phát sinh những dạng hành vi vi phạm mới, những điều chỉnh mới đối với những dạng hành vi vi phạm đang có sẵn, những thay đổi về chế tài xử lý đối với từng hành vi vi phạm.

Chế tài xử lý vi phạm trong hoạt động bán hàng đa cấp tại Nghị định 71/2014/NĐ-CP được xây dựng trên cơ sở hành vi quy định tại Nghị định 42/2014/NĐ-CP. Do đó, quy định về chế tài xử lý tại Nghị định 71/2014/NĐ-CP sẽ không còn phù hợp và nhiều quy định sẽ không thể thực thi được trên thực tế, đồng thời nhiều hành vi vi phạm mới trong hoạt động bán hàng đa cấp cũng có nguy cơ bị bỏ lọt do không có quy định xử phạt. Ví dụ, Nghị định .../2017/NĐ-CP bổ sung quy định cấm doanh nghiệp bán hàng đa cấp thực hiện các chương trình khuyến mại sử dụng mô hình đa cấp. Nếu không sửa đổi Nghị định 71/2014/NĐ-CP để bổ sung chế tài xử lý hành vi này thì quy định này tại Nghị định .../2017/NĐ-CP trở nên vô tác dụng do doanh nghiệp không bị xử phạt nếu vi phạm quy định này.

Điều này vừa tạo ra tình trạng không thống nhất giữa các văn bản quy phạm pháp luật, vừa gây khó khăn cho công tác xử lý vi phạm trên thực tiễn, dẫn đến giảm hiệu quả quản lý đối với hoạt động bán hàng đa cấp, đặc biệt là trong bối cảnh hoạt động bán hàng đa cấp bất chính đang có những diễn biến phức tạp, gây ảnh hưởng xấu đến an ninh trật tự và đời sống nhân dân như hiện nay.

Do đó, để đảm bảo cơ sở pháp lý thực hiện việc xử phạt đối với vi phạm trong hoạt động bán hàng đa cấp khi Nghị định .../2017/NĐ-CP về quản lý hoạt động bán hàng đa cấp có hiệu lực, việc triển khai sửa đổi, bổ sung Nghị định 71/2014/NĐ-CP là hết sức cần thiết và phù hợp với tình hình thực tiễn.

II. QUAN ĐIỂM CHỈ ĐẠO XÂY DỰNG DỰ THẢO NGHỊ ĐỊNH

Trong quá trình xây dựng dự thảo Nghị định, Bộ Công Thương và các bộ, ngành hữu quan luôn quán triệt những quan điểm chủ đạo mang tính định hướng sau đây:

1. Bảo đảm sự phù hợp của các quy định trong Nghị định đường lối, chính sách của Đảng và Nhà nước,
2. Đảm bảo sự phù hợp, thống nhất với quy định của Luật cạnh tranh, Nghị định .../2017/NĐ-CP về quản lý hoạt động bán hàng đa cấp và các văn bản quy phạm pháp luật khác liên quan đến xử lý vi phạm trong hoạt động bán hàng đa cấp.
3. Hoàn thiện hành lang pháp lý, đảm bảo khả năng xử lý nghiêm minh đối với vi phạm trong hoạt động bán hàng đa cấp.
4. Bảo đảm tính khả thi, thuận lợi trong việc áp dụng các chế tài xử lý.

III. QUÁ TRÌNH XÂY DỰNG DỰ THẢO NGHỊ ĐỊNH

Quá trình xây dựng dự thảo Nghị định tuân thủ đúng quy định tại Luật ban hành văn bản quy phạm pháp luật. Bộ Công Thương đã tiến hành các hoạt động sau:

1. Ban hành Quyết định số 747/QĐ-BCT ngày 09 tháng 3 năm 2017 của Bộ trưởng Bộ Công Thương về việc thành lập Ban soạn thảo, Tổ biên tập xây dựng Nghị định với các thành viên là đại diện của các cơ quan, bộ, ngành, tổ chức có liên quan.
2. Rà soát, hệ thống hóa các văn bản quy phạm pháp luật về quản lý hoạt động bán hàng đa cấp và các văn bản quy phạm pháp luật về xử lý vi phạm trong hoạt động bán hàng đa cấp có liên quan.
3. Tổ chức các cuộc họp Ban soạn thảo, Tổ biên tập để xin ý kiến về nội dung của dự thảo Nghị định trong quá trình soạn thảo.
4. Tổ chức các hội nghị lấy ý kiến các cơ quan, tổ chức, cá nhân có liên quan về nội dung dự thảo Nghị định.

5. Tổ chức lấy ý kiến các Bộ, ngành, tổ chức, địa phương bằng văn bản đối với dự thảo Nghị định (tại văn bản số ... ngày ... tháng ... năm 2017).

6. Đăng tải dự thảo Tờ trình và dự thảo Nghị định trên Cổng thông tin điện tử của Chính phủ, Cổng thông tin điện tử của Bộ Công Thương để xin ý kiến rộng rãi các đối tượng chịu tác động của dự thảo Nghị định và các đối tượng khác trong xã hội. Các ý kiến đóng góp đã được Ban soạn thảo, Tổ biên tập nghiêm túc nghiên cứu tiếp thu và chỉnh lý trong dự thảo Nghị định.

7. Xây dựng, chỉnh lý và hoàn thiện các tài liệu trong bộ hồ sơ trình Chính phủ, bao gồm: (i) Dự thảo Nghị định; (ii) Bản thuyết minh chi tiết dự thảo Nghị định; (iii) Bản tổng hợp, tiếp thu, giải trình ý kiến của các bộ, cơ quan ngang bộ, địa phương, tổ chức.

8. Ngày ... tháng ... năm ..., Bộ Công Thương đã gửi văn bản số ... đề nghị Bộ Tư pháp thẩm định đối với hồ sơ dự thảo Nghị định.

9. Ngày ... tháng ... năm ....., Bộ Tư pháp có văn bản số ... về việc thẩm định dự thảo Nghị định.

Trên cơ sở tiếp thu ý kiến của các bộ, cơ quan ngang bộ, cơ quan quản lý ở địa phương, tổ chức, hiệp hội và cộng đồng doanh nghiệp có liên quan, cũng như ý kiến thẩm định của Bộ Tư pháp, Bộ Công Thương đã hoàn thiện dự thảo Nghị định về quản lý hoạt động kinh doanh theo phương thức đa cấp.

IV. BỐ CỤC VÀ NỘI DUNG CƠ BẢN CỦA DỰ THẢO NGHỊ ĐỊNH

1. Bố cục của dự thảo Nghị định

Với mục tiêu sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định 71/2014/NĐ-CP, Dự thảo Nghị định chỉ có 03 điều khoản:

Điều 1:

- Sửa đổi Điều 36 Nghị định 71/2014/NĐ-CP nhằm cập nhật các hành vi vi phạm trong hoạt động bán hàng đa cấp, đảm bảo tính thống nhất với Nghị định thay thế Nghị định 42/2014/NĐ-CP về quản lý hoạt động bán hàng đa cấp.

- Sửa đổi Điều 40 Nghị định 71/2014/NĐ-CP để bổ sung thẩm quyền của các cơ quan liên quan như Chủ tịch Ủy ban nhân dân, quản lý thị trường, thanh tra.

Điều 2 quy định về hiệu lực thi hành, trong đó loại bỏ hiệu lực các quy định về xử lý vi phạm trong hoạt động bán hàng đa cấp tại các Nghị định liên quan nhằm đảm bảo tính thống nhất của hệ thống pháp luật.

Điều 3 quy định về việc xử lý vi phạm đối với hành vi vi phạm xảy ra trước khi Nghị định này có hiệu lực.

Điều 4 quy định về trách nhiệm thi hành.

2. Những nội dung cơ bản và điểm mới của dự thảo Nghị định

So với Nghị định số 71/2014/NĐ-CP, dự thảo Nghị định bao gồm một số thay đổi cơ bản sau:

2.1. Sửa đổi toàn bộ nội dung Điều 36 để đảm bảo sự phù hợp, thống nhất với hành vi quy định tại .../2017/NĐ-CP đồng thời bổ sung chế tài xử lý đối với người tham gia bán hàng đa cấp

Nghị định .../2017/NĐ-CP về quản lý hoạt động bán hàng đa cấp đã được trình Chính phủ với nhiều thay đổi quan trọng:

- Bổ sung một số hành vi bị cấm đối với doanh nghiệp bán hàng đa cấp;
- Bổ sung thêm nhiều trách nhiệm đối với doanh nghiệp bán hàng đa cấp;
- Thay đổi mô tả đối với một số dạng hành vi vi phạm để đảm bảo thuận lợi cho công tác phát hiện, xác minh, xử lý vi phạm;
- Loại bỏ một số trách nhiệm đối với doanh nghiệp bán hàng đa cấp do không còn phù hợp.

Quy định về xử lý vi phạm tại Điều 36 Nghị định 71/2014/NĐ-CP được điều chỉnh tương ứng với các thay đổi trên để đảm bảo tính thống nhất, hiệu quả và khả thi.

Ngoài ra, Dự thảo bổ sung thêm các hành vi vi phạm của người tham gia bán hàng đa cấp (chuyển từ Nghị định 185/2015/NĐ-CP và Nghị định 124/2015/NĐ-CP sang đồng thời cập nhật nội dung theo Nghị định .../2017/NĐ-CP).

Cụ thể, Điều 36 được sửa đổi, bổ sung như sau:

- Khoản 1, khoản 2, khoản 3 và khoản 4 quy định xử phạt đối cá nhân người tham gia bán hàng đa cấp, với mức độ hành vi được phân bổ theo hướng tính nghiêm trọng tăng dần, mức chế tài xử lý tăng dần, thấp nhất là 01 triệu đồng, cao nhất là 40 triệu đồng.

- Khoản 5, khoản 6, khoản 7 quy định chế tài xử phạt đối với doanh nghiệp bán hàng đa cấp, với mức chế tài thấp nhất là 50 triệu đồng, cao nhất là 100 triệu đồng.

+ Khoản 5 quy định xử lý đối với các vi phạm về thủ tục không nghiêm trọng;

+ Khoản 6 quy định xử lý đối với các vi phạm về trách nhiệm, thủ tục quan trọng;

+ Khoản 7 quy định xử lý đối với các hành vi bị cấm.

- Khoản 8 quy định việc tăng mức phạt lên gấp hai lần trong trường hợp

vi phạm được thực hiện trên phạm vi từ hai tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương trở lên (tối đa 200 triệu đồng).

- Khoản 9 quy định các biện pháp xử phạt bổ sung và khắc phục hậu quả.

So với Khoản 3 Điều 36 Nghị định 71/2014/NĐ-CP, Dự thảo cũng bỏ một số hành vi không còn bị cấm theo Nghị định thay thế Nghị định 42/2014/NĐ-CP tại các điểm d, đ, h, l, k, l, m, n, r, s và t.

2.2. Bổ sung thẩm quyền của Chủ tịch Ủy ban nhân dân, quản lý thị trường và thanh tra

Để đảm bảo tính thống nhất của các Nghị định của Chính phủ có quy định về xử lý vi phạm trong hoạt động bán hàng đa cấp, Dự thảo tiếp cận theo hướng quy định chế tài xử lý đối với tất cả các hành vi vi phạm trong hoạt động bán hàng đa cấp vào Nghị định này, loại bỏ quy định về chế tài xử lý vi phạm trong hoạt động bán hàng đa cấp tại các Nghị định khác (Nghị định 185/2013/NĐ-CP và Nghị định 124/2015/NĐ-CP). Như vậy, các cơ quan liên quan như Chủ tịch Ủy ban nhân dân, quản lý thị trường và thanh tra đang có thẩm quyền xử lý các vi phạm này sẽ không còn thẩm quyền xử lý.

Do đó, Dự thảo bổ sung quy định về thẩm quyền xử lý của các cơ quan liên quan như Chủ tịch Ủy ban nhân dân, quản lý thị trường và thanh tra để đảm bảo các cơ quan này có cơ sở tiếp tục thực hiện chức năng xử lý như đang được quy định tại Nghị định 185/2013/NĐ-CP và Nghị định 124/2015/NĐ-CP.

Cụ thể, Dự thảo đã sửa đổi Điều 40 Nghị định 71/2014/NĐ-CP để bổ sung thẩm quyền của các cơ quan này.

V. VẤN ĐỀ CÓ Ý KIẾN KHÁC NHAU

Quá trình xây dựng Dự thảo Nghị định cơ bản không phát sinh vấn đề chưa thống nhất.

Bộ Công Thương kính trình Chính phủ xem xét, ban hành Nghị định./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Các Phó Thủ tướng Chính phủ;
- Văn phòng Chính phủ;
- Bộ Tư pháp;
- Các Thứ trưởng;
- Lưu: VT, PC, CT.

BỘ TRƯỞNG

Trần Tuấn Anh